νίασε, ὅτι ὁ Λαὸς λυσσᾷ, ὅτι τίποτε δὲν ἠμπορεῖ νὰ ναχαιτίσῃ τὴν ὁρμήν του.

Γιατί; Ἁπλούστατα. Ὁ κ. Διευθυντὴς ἤθελε νὰ ἐξασφαλίσῃ καὶ μὲ τὴν νέαν Κυβέρνησιν τὴν θέσιν του, ὅπως καὶ τὴν ἐξασφάλισε. Καὶ γι' αὐτὸ εἶπε ἐκεῖνο ποῦ εἶπε.

Ἄλλως θὰ ἔλεγε στὸν Ἄνακτα :

— Μεγαλειότατε, χίλιοι πατριῶται ἀνυπόμονοι ἐπῆραν τὶς σανίδες στὰ χέρια καὶ ἐπιμένουν νὰ μετακομίσουν δι' αὐτῶν τὸν κ. Δηλιγιάννην στὴν Ἐξουσίαν. Παρακαλῶ νὰ διαταχθῇ ἡ ἐνίσχυσις τῆς Ἀστυνομίας γιὰ νὰ ναγκάσουμε τοὺς πατριώτας αὐτοὺς νὰ καταθέσουν τὶς σανίδες στὰ γιαπιὰ, ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἐν στιγμῇ πατριωτικῆς παραφορᾶς, τὶς ἅρπαξαν!

Καὶ τῆς Σανίδας ὁ τοκετὸς θὰνεβάλλετο γιὰ δυὸ τρία χρόνια ἀκόμη. Καὶ ἠμποροῦσε μέσα στὰ δύο τρία αὐτὰ χρόνια νὰ γίνῃ κανένα θαῦμα κι' ἀντὶ νὰ γεννηθῇ ἡ Σανίδα, νὰ παύσουν οἱ Δημοκόποι νὰ πιστεύωνται καὶ νὰφιονοποτίζουν τὸν Λαόν.

—:—

ΑΥΤΑ μὲ γενικὲς γραμμές. Ἀλλ' αἱ γενικαὶ γραμμαὶ δὲν ὠφελοῦν, δὲν δείχνουν τίποτα. Θεωρίες κι' αὐτά. Κι' ἀπὸ τὶς θεωρίες ἐχορτάσαμε. Κι' ἀπὸ τὶς θεωρίες ζουμὶ δὲν βγαίνει. Καιρὸς νὰ μιλήσουν τα πράγματα.

Καὶ τὰ πράγματα θὰ μιλήσουν ὅταν ξαπλωθοῦν ἐπάνω στὸ ἀνατομικὸ τραπέζι οἱ τρεῖς πατέρες τοῦ νοθογεννήτου αὐτοῦ ἀντισυνταγματικοῦ πλάσματος. τῆς Σανίδας,—ὅταν ξαπλωθοῦν στὸ ἀνατομικὸ τραπέζι ἡ Κυβέρνησις, ἡ Βουλὴ καὶ ὁ Τύπος,— καὶ ἡ μάννα τῆς Σανίδας: ἡ Ἐπιπολαιότης μας.

Αὐτὴν τὴν ἐργασίαν θὰναλάβωμεν καὶ ὑποσχόμεθα νὰ τὴν φέρωμεν εἰς πέρας, ἀποκαλύπτοντες θεόγυμνη τὴν ἀλήθειαν, ἐκπληροῦντες δηλαδὴ ἕνα καθῆκοντερὸν, τὸ ὁποῖον—τὸ λέγομεν μὲ ὑπερήφανειαν—κανένας ἕως τώρα δὲν ἐτόλμησε νὰ ἐκπληρώσῃ.

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗΝ :

Δημοκοπία Κυβερνητική. — Δημοκοπία διὰ τῆς μεθόδου τῆς Μοναρχίας.— Ὁ Ἀρχιροβεσπιέρος καὶ ὁ Ἀρχιριγκολέτος.

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΗΣ ΑΚΡΟΓΙΑΛΙΑΣ

ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΟΥ ΝΑΥΤΟΥ

Στὸ φίλο μου Γρ. Ξενόπουλο

Οἱ πόθοι μου ἁρμενίζανε μὲ τὰ λευκὰ πανιά των
Γιὰ τὸ νησὶ τὸ αἰώνιο ποῦ μάταια ταξειδεύει
Στὸ πέλαο τὸ πανέμορφο, 'στὰ κοίνα τῶν κυμάτων,
Κι' ἀραξοβόλι ἀθώρητο, νἀναπαυτῇ γυρεύει.

Μὰ ἐκεῖ, ποῦ γρήγοροι ἔκοφταν τὸ λουλουδένιο κῦμα,
Σκορπίζοντας περίγυρα τοὺς συντεφένιους κλώνους,
Τοῦ ἐρωτιάρη ὠμορφονιοῦ ποῦ ἐστόλιζαν τὸ μνῆμα
Τὸ ὑγρὸ, ποῦ ἐσφάλαε πνίγοντας τοῦ σκέλεθρου τοὺς πόνους.

Τὸ ἀγέρι κλαίει καὶ μύρεται, πετῶντας ἀπ' τὴν πλώρη,
Καὶ λέει ἀργοχαϊδεύοντας τῶν πόθων μου τὴν κόμη :
—Λευκὰ τοῦ Ναύτη ὀνείρατα, τοῦ πέλαου νεκροφόροι
Νότοι καὶ Ζέφυροι ἔρχουνται πεὶν νεκρωθῆτε ἀκόμη !

Σπέτσες

ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΕΡΓΙΑΛΙΤΗΣ

ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΗΜΕΡΑΙ

Η ΓΙΑΤΡΙΣΣΑ

Σὲ μιὰ τοῦ Ταϋγέτου κορυφὴ τὸ θρόνο της ἔστησε ἡ Παναγιὰ ἡ **Γιατρισσα**. Τὸ λεξικὸ τοῦ λαοῦ μας πλουτισμένο εἶνε ἀπὸ τῆς λατρείας τὰ ἐκφραστικώτατα ἐπίθετα πρὸς τὴν μεγαλόχαρη· τὰ ὀνόματα αὐτὰ τὰ μουσικὰ καὶ τὰ πλαστικὰ συνοδεύουν πάντα, πνευματικὰ στολίδια ἀχάλαστα, τὴν ἰδέαν τῆς Θεοτόκου, καὶ ταιριάζουν πάντα γύρω στὸ στεφάνι της σὰν μαργαριτάρια. Ἔτσι στοὺς ἀρχαίους καιροὺς, ὅμοια ἐπίθετα, ἀναρίθμητα, συνόδευαν τὰ ὀνόματα τῶν ἀθανάτων τοῦ Ὀλύμπου βασιλισσῶν. Ἔτσι στοὺς βάρβαρους, μὰ δοξασμένους βυζαντινοὺς καιροὺς, ὁ φιλόθρησκος ποιητὴς τοῦ Ἀκαθίστου Ὕμνου ἔπλασε σχεδὸν ὁλόκληρο τὸ μικρόχαρα παραφορτωμένο κᾶπως, μὰ λυρικώτατο τραγοῦδι του, ποῦ τὲς ἡμέρες αὐτὲς ψέλνεται ἄψυχα καὶ κακόφωνα στοὺς ναοὺς μας, ἔπλασε τοὺς χαιρετισμοὺς του πρὸς τὴν «ἀνύμφευτη νύμφη», μὲ ὅλα τὰ χρώματα τὰ προμηθευμένα ἀπὸ τὴν πυξίδα τὴν ἀκένωτη τῆς ὑμνητικῆς ὀνοματολογίας. Ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς, ὁ ἀγράμματος καὶ ὁ σοφὸς, ἄξιος κληρονόμος τῶν προγόνων του, τοὺς κληρονόμησε καὶ σὲ τοῦτο· δὲν τοὺς ἐπῆρε τὰ ἀρχαῖα λόγια, μήτε ποῦ τοῦ εἴτανε δυνατὸ νὰ τὰ πάρῃ, δημιουργικὸς καθὼς εἶνε καὶ προοδευτικὸς στὴ γλῶσσά του· σύνθεσεν ἄλλα ὀνόματα ἀνάλογα· καὶ μὲ αὐτὰ στεφάνωσε, καὶ ὁλοένα στεφανώνει τὴν πρὸς τὴν Ἀειπάρθενο λατρεία του. Καὶ ὅπως οἱ ὀρφικοὶ ὕμνοι, καὶ ὅπως οἱ χαιρετισμοὶ τῆς Παναγίας, εἶνε γεμάτοι ἀπὸ σύντομα καὶ σύντονα ὀνόματα μεταφορικὰ καὶ εἰκονικὰ καὶ παραστατικὰ τῆς μυστικῆς χαρᾶς καὶ τοῦ τρόμου τοῦ μυστικοῦ ποῦ γεννάει μέσα στὴν ψυχὴν ἡ θεία Ἰδέα, ἔτσι θὰ μποροῦσε νὰ συντεθῇ ἕνα νεώτερο δικό μας τραγοῦδι, ἕνας θρησκευτικὸς ὕμνος ἀπὸ ὅλα τὰ χαϊδευτικὰ ἐπίθετα, ἀπὸ ὅλα τὰ παινηγυρικὰ ὀνόματα τῆς Δέσποινας τῶν οὐρανῶν ποῦ τὴ λατρεύει ἡ ἐθνικὴ ψυχὴ στὲς χώρες καὶ στὰ χωριά, στὲς σταυροθόλωτες ἐκκλησιὲς καὶ στὰ πρασινοσκέπαστα ἐξωκκλήσια, στὲς ἀγορὲς καὶ στὲς ἐρημιὲς, στὲς κορυφὲς καὶ στοὺς κάμπους, στὲς σπηλιὲς καὶ στὰ δάση.

Ἀλλὰ κανένα ὄνομα τῆς Παναγίας, εἴτε ἐγκωμιαστικὸ τῆς δόξας της, εἴτε δηλωτικὸ τοῦ τόπου ποῦ λατρεύεται, ἀπὸ ἐκεῖνα ποῦ συγκίνησαν τὰ παιδικά μου χρόνια ἢ ποῦ ἄναψαν, σὲ χρόνια ὡριμώτερα, τὴ φαντασία μου, κανένα ὄνομα δὲ μοῦ προξένησε τὴν ἐντύπωση ποῦ τώρα μοῦ προξενεῖ τὸ γνώρισμα ποῦ τῆς ἔδωκεν ἡ λαϊκὴ λατρεία στοῦ Ταϋγέτου τὰ ὕψη. **Η Γιάτρισσα.**

Καὶ εἶπα μὲ τὸ νοῦ μου : Νὰ ἕνας τόπος—καὶ βέβαια στὰ ὕψη τέτοιος τόπος πρέπει νὰ βρίσκεται, —νὰ ἕνας τόπος ποῦ θρησκεία καὶ ἐπιστήμη μπορεῖ νὰ δώσουνε τὰ χέρια σ' ἕνα ἀδερφωμένον ἀγκάλιασμα· νὰ ἕνας τόπος ποῦ σβύνουν τὰ ξεχωρίσματα τῶν ψυσικῶν καὶ τῶν μεταψυσικῶν δυνάμεων τοῦ κόσμου, καὶ μένει μονάχα μιὰ δύναμη, **ἡ Γιάτρισσα**, ὄχι μόνον «ἰατρὸς τοῦ τεθλιμμένου», μὰ καὶ τῆς ἀρρώστιας ποῦ τὴ ζωή μας ψοβερίζει νὰ σβύσῃ, θεραπεύτρια. Νὰ ἕνας τόπος ποῦ μπορεῖ μὲ ἴση κατάνυξη νὰ τὸν ὀνειροπολήσουν ὁ ψυσιολάτρης, οἱ μυστικόπαθοι ἀπαρνητάδες τῶν ἐγκοσμίων, καὶ οἱ ψυματιῶντες. Νὰ ἕνας τόπος ποῦ μπορεῖ ὅμοια θριαμβευτικὰ νὰ στήσουν ἐπάνω του τὰ λάβαρά τους ὁ ἀσκητικὸς ὁραματιστὴς καὶ ὁ διευθυντὴς ψυσιατρείου. Στὴν κορῆφὴν ἑνὸς βουνοῦ, σὰν τὸ βουνὸ τοῦ Ταϋγετου, εἴτε ὁ ἀέρας τὰ γιατρεύει τὰ σακατεμένα σπλάχνα τοῦ ἄρρωστου, εἴτε ἡ Παναγιὰ, τάχα δὲν εἶνε τὸ ἴδιο ; Μήπως, ὅπως ὁ δεῖνα ἅγιος θαυματουργὸς, δὲν εἶνε καὶ ἡ Φύσις σὰν μιὰ ἀστείρευτη πηγὴ θαυμάτων ; Μήπως δὲν ἔγινεν ὁ ἄνθρωπος γιὰ νὰ πλάθῃ ἀπὸ τὰ ψυσικὰ φαινόμενα τοὺς θεούς του, καὶ ὕστερα τοὺς θεοὺς αὐτοὺς νὰ τοὺς ἐνανθρωπίζῃ, νὰ τοὺς κάνῃ κατὰ τὴν εἰκόνα τὴ δική του, νὰ τοὺς γυρίζῃ πάλι πρὸς τὴ φύση ;

Καὶ ὕστερα εἶπα μὲ τὸ νοῦ μου : Ὦ Παναγιὰ τοῦ Ταϋγέτου, ὦ τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἀθάνατη γιάτρισσα, μόνο στοὺς ἀποδιωγμένους τοῦ κόσμου πρέπει νὰ ἀνοίξῃς τὴν ἀγκαλιά σου τὴν ἄχραντη, καὶ μόνο στοὺς ἄρρωστους καὶ στοὺς χτικιασμένους ἐπάνω πρέπει ν' ἀπιθώσῃς τὰ εὐλογημένα χέρια σου ; Σὲ μιὰ στρατιωτικὴν ἐποποιία, γραμμένη κατὰ τὰ 1561 καὶ φερμένη σὲ φῶς ἀπὸ τὸ Σάθα, ἕναν ἀπὸ τοὺς εὐεργέτες τῆς ἐθνικῆς ψυχῆς, λέγει ὁ ἡρωϊκὸς στρατιώτης Μανώλης Βλέσης : «Ἄγωμεν εἰς τὴν Ἰσλανδίαν ὅπου κατοικεῖ ἡ ὡραία καὶ χαριτόβρυτος ἐκείνη βασίλισσα ἡ ὀνομαζομένη Παρθένος. Ὡραία ὡς νεαρὸν ρόδον ἐπὶ τοῦ κάλυκός του. Αὕτη καὶ μόνη δύναται νὰ χαροποιήσῃ πᾶσαν τεθλιμμένην ψυχήν». Λόγια τέτοια, καιρὸς εἶνε ὅλοι ἐμεῖς, ὁλόκληρο «τὸ δυστυχισμένο γένος τῶν Ἑλλήνων», πολὺ πιὸ δυστυχισμένο τώρα ἴσως παρὰ ὅταν ἔτσι τὸ ἔκραζεν ὁ Ἠλίας Μηνιάτης, νὰ μεγαλοφωνήσουμε γονατιστοὶ πρὸς μιὰν ὑπεροῦσια γιάτρισσα, πρὸς μιὰ Παρθένα χαριτόβρυτη, πρὸς μιὰ βασίλισσα ποῦ μόνη μπορεῖ νὰ χαροποιήσῃ τὴν πονεμένη ψυχή. Ὅλοι ἄρρωστοι δὲν εἴμαστε ; Ἄρρωστοι ἀπὸ τὴν ἐνέργεια ποῦ μᾶς λείπει, ἄρρωστοι γιατί ἀφήσαμε καὶ ἀτροφίαν ἔπαθεν ἡ συνήδεισι τοῦ ἐθνικοῦ μας προορισμοῦ· ἄρρωστοι ἀπὸ τὰ δύο νοσήματα τῶν παιδιῶν ποῦ τόσον ὀρθὰ μᾶς τὰ εἶπεν ἀπὸ τὴν Κωνσταντινούπολιν ὁ κ. Φωτιάδης στὸ σοφό του βιβλίο ποῦ ἐπιγράφεται: «Τὸ γλωσσικὸν ζήτημα καὶ ἡ ἐκπαιδευτική μας ἀναγέννησις». Ἄρρωστοι ἀπὸ **ἀστυσίαν** καὶ **ἀδυσίαν**.

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ

ΠΑΝΟΥΤΣΙΑΣ

Ὁ Πανοῦτσος, παλλικάρι
μὲ τὰ ὅλα, πολεμᾷ
καὶ κλονίζονται οἱ βράχοι!
Ἕνα σύνταγμα σαλτάρει
νὰ τὸν πιάσῃ, μὰ μὰ μά...
ὅλοι πάθανε συνάχι!
—Ἔντα λὲς, Εἰσαγγελέα,
νὰ τὸν κάψωμε, πρὶν στρέψῃ
καὶ πετάξῃ, σὰν πουλί ;
—Πῦρ, ἀνδρεῖοι ! ἡ ἐλαία
καὶ ἡ δάφνη θενὰ στέψῃ
καθενὸς τὴν κεφαλή...
Πρὶν αἱ φλόγες τὸν ἁρπάξουν,
πρὶν τὰ μέλη του τινάξουν
στὸν ἀέρα σκαπανεῖς,
τὸν ἐπῆραν οἱ διαδοχοί!
Τέτοια νίκη, πέτε ὅλοι,
μὴν τὴν ἔλπιζε κανείς;
Μ' ἕνα λέοντα κλεισμένο
τί νὰ κάμουν πεντακόσοι ;
θὰ τὸν ἔφερναν δεμένο
ἂν ἐπηγαίναν ἄλλοι τόσοι!

Judas errant

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

Εἰς Γεθσημανῆ. Τὸ θλιβερώτερον τὸ ὁποῖον ἕνας σκεπτικιστὴς δυνατὰ νὰ εἴπῃ εἰς ἕνα καλλιτέχνην εἶνε : «Δὲν δύνασαι νὰ ἀγρυπνήσῃς μίαν ὥραν μετ' ἐμοῦ;» (Ματθαῖος XXVI, 40).

* *
*

Θεωρεῖτε τὴν θυσίαν ὡς διακριτικὸν σημεῖον τῆς ἠθικῆς δράσεως;—Σκεφθῆτε λοιπὸν ἐὰν δὲν ὑπάρχῃ ἓν μέρος θυσίας εἰς κάθε πρᾶξιν ἐπιτελεσθεῖσαν μὲ τρόπον περισκεμμένον, εἴτε καλὴν εἴτε κακήν.

* *
*

Ὅστις ἀρνεῖται ἐν ἑαυτῷ τὴν ματαιότητα, τὴν κατέχει γενικῶς εἰς βαθμὸν κτηνώδη τοσον ὥστε κλείει πρὸς αὐτὴν τοὺς ὀφθαλμούς.

* *
*

Ὁ κυριώτερος λόγος ὁ ὁποῖος, καθ' ὅλας τὰς ἐποχὰς, ἠμπόδισε τοὺς ἀνθρώπους νὰ πίουν δηλητήριον, δὲν εἶνε ὁ φόβος τοῦ θανάτου, ἀλλ' ἡ κακὴ αὐτοῦ γεῦσις.

* *
*

Ὅστις ἔχει πολλὴν χαρὰν πιθανὸν νὰ εἶνε καλὸς ἄνθρωπος: Ἀλλ' ἴσως δὲν εἶνε ὁ ὀξυδερκέστερος.

* *
*

Ἡ μουσικὴ, ἀπὸ ὅλας τὰς τέχνας αἱ ὁποῖαι ἐπιφαίνονται εἰς κάθε ἔδαφος, παρουσιάζεται ὡς τὸ τελευταῖον ἀπὸ ὅλα τὰ φυτὰ, κατὰ τὸ φθινόπωρον καὶ κατὰ τὴν στιγμὴν τοῦ μαρασμοῦ τῆς βλαστήσεως ἧς ἀπετέλει μέρος : ἐνῷ διακρίνονται ἤδη τὰ πρῶτα σημεῖα τὰ προαναγγέλοντα νέαν ἄνοιξιν.

ΦΡ. ΝΙΤΣΕ

ΑΝ ΘΕΛΗΣ ΝΑ ΜΗ ΦΥΓΩ

Οὔρρὶ δὲν εἶσαι, οὔτ' ἐγὼ Μωάμεθ,
ἀλλ' ὅμως στὸν Παράδεισο μὲ φέρνεις
καὶ μόλις πάω στὸ σπῆτι θὲ νὰ γράψω
τραγοῦδι ποῦ θὰ δίνῃς καὶ θὰ παίρνῃς.

Ἂν θὲς νὰ ἰδῶ τὰ ὡραῖα σου δόντια—ἔστω—
ἀλλοιῶς τὸ στόμα μὴν τ' ἀνοίγῃς διόλου...
Μὴ μοῦ μιλῆς, ἂν θέλῃς νὰ μὴ φύγω...
ὡραία πολύ... ἀλλ' ἔξυπνη καθόλου.

Κώστας Καιροφύλας